

נחל"י נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברכ"ב | בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליין מסי 750
כרשת חזרתי-שבת החודש תשפ"ב

ר"ח	צאת השבת	כניסת שבת	הדלקת נרות
20:15	19:35	18:23	ירושלים
20:13	19:37	18:39	תל-אביב
20:15	19:37	18:32	חיפה
20:15	19:36	18:40	באר שבע

דבר ראש הישיבה

ההתחדשות

במה משה התקשה בקידוש החודש • על איזו תורה בליקו"מ חלק א' רבינו ממליץ בליקו"מ חלק ב' • מי הם "בית הדין" שאחראים לקדש את החודש • ולאסטרונומים שבנינו: מתי הירח הכי קרוב לשמש?

להתחדש כמותה

זה הענין שמלמדנו רבנו בתורה רפ"ב, למצוא בכל יהודי נקודה טובה ואפילו הוא רשע גמור, וכן למצוא בעצמו נקודה טובה, כי הנקודה הטובה הזו שבתוך החושך גדלה ונעשית לדבר גדול, כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך.

ולכן מובא שרבינו רצה מאתנו שנלך בדעתנו ובתפילתנו עם תורה רפ"ב, כי זה עיקר גדול מאד בעבודת ה', זהו סוד הגאולה הכללית והפרטית, למצוא את הטוב בכל דבר ולחזק אותו ולקדש אותו. ולכן אומרים בקידוש לבנה, שהוא סוד הגאולה, "שרם עתידים להתחדש כמותה".

זה דבר ידוע, שאף על פי שאדם יורד ונופל ונשבר, כמו הלבנה שמכוסה מן העין למספר שעות, אבל סוף סוף נקודה קטנה תמיד נשארת בו, שהיא לפעמים רק עצם נקודת יהדות! וכאשר מצאים את הנקודה הזו ומקדשים אותה - הופכת הנקודה הזו לאור גדול ומתמלאת. בזמן שיש רק נקודה זו בעצם בחינת גלות, אבל עוד לא אפסה תקוותינו, בזכות הצדיקים האמיתיים שאומרים "מקודש מקודש" על כל נקודה קטנה של יהודי, שזה ענין בית דין שהם הצדיקים המקדשים את הלבנה. זה ה' אמר למשה: תדע לקדש אפילו את המצב שאתה הכי למטה, שגם אז אתה הכי קרוב לה'.

דוקא בזמנים החשוכים

ומניין שכשאתה הכי למטה אתה הכי קרוב לה'? את זה גם למדים מהלבנה: הירח הכי קרוב לחמה בתחילת החודש, דווקא כשלא רואים אותו, שכן זה פועל: הלבנה עושה סיבוב סביב כדור הארץ, ובזמן שהיא הכי קרובה לחמה לא רואים אותה, ומתי שמתחילה לנטות קצת לזווית אז נראית קצת, וכאשר עומדת כנגד החמה וממול ממש אזי רואים את כולה מאירה. וכך זה אצלנו: דווקא בזמנים שהכל נראה לאדם קשה, אפילו בלי נפילות אלא שהכל הולך קשה, דווקא אז אומרים עליו 'מקודש מקודש', כמו הלבנה שהיא בנקודה הכי קטנה שלה אומרים 'מקודש מקודש', כי זה שקשה זה מראה שיש כאן קדושה והיא הכי קרובה כרגע לשמש המאירה. ואת זה צריך לזכור כל הזמן, כדי שבזמנים הקשים לא ניפול לקטנות המוחין אלא נשמח בכל רגע ובכל נקודת אור קטנה.

השבת היא שבת מברכים של חודש ניסן, שהוא זמן של התחדשות. לכן קוראים פרשת החודש, המילה חודש משמעותה התחדשות.

כתוב שמשנה נתקשה בשלשה דברים שהם: קידוש החודש המנורה ומחצית השקל. מה היה קשה למשה בקידוש החודש?

העניין הוא שבזמן קידוש החודש הלבנה נמצאת בשיא המיעוט, דהיינו שהיא נקודה קטנה ובלתי נראית, אבל הנקודה הזו חשובה ויקרה מאד, כי ממנה אחר כך הלבנה תגדל ותתמלא. דהיינו: אף על פי שכרגע בקושי רואים את הנקודה הזו, אבל היא השורש לגדילת הלבנה אחר כך. וזה סוד עצום, למצוא בתוך החשיכה נקודה קטנה ולומר עליה "מקודש מקודש", כמו שאומרים עדי החודש ובית דין על הנקודה הקטנה הזו המאירה בתוך החשיכה. ובזה נתקשה משה, לראות את הנקודה הטובה שבתוך החשיכה, דהיינו לראות שכל נקודה הכי קטנה של טוב היא מקודשת, שזו עיקר עבודת ה': למצוא נקודות זכות בתוך החשיכה. וזו עבודה קשה מאד.

לחלל את השבת!

רבנו מלמד אותנו בתורה י"ז שהצדיק מוצא כף זכות בכל יהודי, ואפילו בכל תנועה קטנה של יהודי,

כשהוא רק מנענע את הפאות שלו - הצדיק מוצא בזה נקודה טובה ומקדש אותה ומעלה אותה לשמים כדי לסגור על עם ישראל. הקדוש ברוך אמר למשה "כזה ראה וקדש", היינו ראה נקודה קטנה כזו וקדש, כי מן הנקודה הקטנה של כל יהודי אפשר להגיע לאור גדול.

ומכך שהעדים מחללים את השבת על קידוש החודש ובאים לבית הדין להודיע שראו את חידוש הלבנה, מזה נלמד שהנקודה הזו של אור בתוך החושך היא כל כך חשובה שכביכול התיירו לחלל עליה את השבת.

ועתה שאנו קוראים פרשת החודש, עלינו להתחזק בלימוד תורה רפ"ב, ולקיים את דבורו של רבינו המובא בליקוטי מוהר"ן חלק ב' תורה מ"ח: "וראוי לילך עם מה שנאמר במאמר אזמרה לאלקי בעודי (בלקוטי הראשון בסימן רפ"ב), דהיינו לבקש ולחפש למצוא בעצמו איזה זכות ואיזה נקודה טובה, ובה המעט טוב שמוצא בעצמו ישמח ויחזק עצמו, ואל יניח את מקומו, אף אם נפל למה שנפל רח"ל, אף על פי כן יחזק עצמו במעט דמעט טוב שמוצא בעצמו עדיין, עד אשר יזכה לשוב על ידי זה להשם יתברך".

להזמנות:
02-6289761
052-7679638

ספרו החדש
של הרב ח' שמואל
שטרן שליט"א

שביל חדש
נפתח אל הלב

לשמוח עם הזולת

עבורם. דבר נפוץ גם בשמחה משפחתית, כשמגיעה כל המשפחה ופעמים רבות שוכחים לגשת ולאחל מזל טוב לסבים ולבעלי השמחה.

על ההורים ללמד את הילדים להתייחס בכבוד לאחרים. זה מתחיל בדברים קטנים כמו אמירת מזל טוב בשמחה או להרים לפעמים טלפון לסבתא ולדרוש בשלומה. הדבר ידוע לכולם כמה נחת יש להורים המבוגרים שזוכרים אותם ושמחים איתם.

טרקטור או חיוך

אחד העיקרים בחינוך הוא, שכשנראה דוגמא אישית לילדים הדבר יקבע בפנימיותם ויהיה בר קיימא. כשאנו פועלים בעצמנו לראות את האחר ולשמוח בשמחתו אפילו כזה כרוך בטרחה, כשהילד מבחין באביו שטורח ללכת לשמוח עם חבר שזיכהו השי"ת לשמחה במעונו, הילד רואה את אביו מאיר פנים ושמוח באמת עם בעל השמחה, ולומד איך לנהוג. לכן כשהאב ניגש להכין לעצמו משהו, תמיד ישאל ויבדוק מה יכול להביא לעוד משהו ומה יכול לגרום הנאה לאחרים. וכן להיפך, כשיש צער אצל החבר עליו להצטער בצער.

עלינו לדעת חומרם של דברים ולחנך את ילדינו לא לשמוח בתקלת החבר. שמעתי מבנו של גאב"ד קוממיות הרב בנימין מנדלזון זצ"ל, שבהיותו ילד קטן היו פעמים ספורות בהם אביו גער בו והעניש אותו, ובלט שינוי בתגובתו של אביו בכל אחד מהם. בפעם האחת עלה על טרקטורו של אחד החקלאים במושב והפעיל אותו, ואך בנס לא קרה אסון. כשאביו שמע מהמקרה הוא גער בו והסביר לו את חומרת עניין "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם".

מקרה אחר היה בעת שבא האב לבחון את הילדים בכיתתו של הבן. אחד הילדים ענה תשובה לא נכונה ונכשל בלשונו בבושה. קלטה עיניו של הרב את בנו מחייך בזווית הפה לנוכח המבוכה של החבר. לאחר שחזר לביתו פנה הרב אל בנו וסטר לו בפניו. שאלו הבן "למה מגיעה לי סטייה?". ענה לו הרב: "היום במבחן הבחנתי שאתה מחייך כשחבר לא ענה תשובה נכונה. אני רוצה לחנך אותך ולהעמיד אותך על חומרם של דברים, שלפגוע באחרים זה חמור וראוי לתגובה חריפה".

סיכם בנו של הרב: תא חזי מה היה יותר חמור אצל אבא! הנסיעה בטרקטור הוא מעשה נעורו שבאודאי יחלוף עם הזמן, אך פגיעה באחר היא דבר שצריך לשרש אותו!

יהי רצון שנזכה.

ומדים אנו בסיום חודשי השמחה ובפתחו של חודש הגאולה, חודש ניסן, בו אנו עסוקים בחינוך הבנים לקיים את "והגדת לבנך". במאמר זה נעסוק בנושא המשלב בין שמחה לחינוך, ונרחיב על חשיבות חינוך ילדינו לשמוח עם האחר ובוודאי שלא לפגוע או לצער.

כמו ספוג

תינוק שנוול, מטבעו עסוק הוא בצרכיו ולא רואה את "מי" שמאכיל אותו ודואג לו אלא כ"משהו" שמספק את צרכיו. כשהתינוק לא מקבל את צרכיו הוא חש מותקף, ובוחר באחד משני הדרכים: או להילחם, או להשלים עם המצב. שני הדרכים יכולים לגרום לו לבעיות רגשיות בעתיד, ולכן תפקידה של האמא להיות טובה עבורו ולספק את צרכיו.

כשהוא גדל מעט הוא מצליח לזהות את הדמות שעומדת מאחורי מי שדואג לו, והוא מתחיל להחזיר לאמו חיבה ואהבה. הוא נרגש בכל פעם שרואה אותה, ומחייך אליה כאות הכרת תודה.

בשלבים שונים בימי הבגרות הילד הופך לעצמאי ורוצה להיות בלתי תלוי בהורים, ופעמים רבות אף מתמרד ולא מתחשב ברגשותיהם למרות כל הטוב שהם מרעיפים עליו. עובדה זו מתסכלת הורים רבים, ולפעמים אף אומרים לילדיהם: "איך אתם מעיזים לצער כל כך את ההורים שנותנים לכם בלי הפסקה?". אך לאמיתו של דבר מצב זה הוא אחד מאבני הדרך של המתבגר. הוא חווה תנודות במצב רוחו שלפעמים גורמים לו להיות במצב של חוסר תשומת לב לסביבה וכעס גדול שיכול להביא ביטויים קשים נגד ההורים, אך ברור שאין זו דעתו האמיתית. על ההורים לפעמים להיות כמו ספוג, שסופג את הלכלוך ומשאיר אחריו נקיון.

לומר תודה לסבתא

אך גם במצבי איזון של הילד והמתבגר, שומה עלינו לחנך את הילד שיפנים את שני הדברים הבאים: לשמוח בשמחת האחר, וכן ח"ו לא לצער ולא לשמוח בתקלת החבר.

דבר שכיח הוא שילדים מגיעים להתארח בבית הסבא והסבתא לשבת או לחג, ומיד כשמגיעים הם נגשים בטבעיות לשחק או לטעום מהמטעמים שהוכנו עבורם אך שוכחים לגשת לסבא ולסבתא ולומר להם שלום. קל וחומר שאינם זוכרים בסיום הארוחה לומר תודה, להחמיא על הטעם המיוחד ולהוקיר את הטרחה שטרחו

מוקד המבצעים
למטטרפים חדשים:
02-623-1218

**רבי נחמן יעניק
לך וילידיך שלך,
חוזק נפשי
והעצמה...**

הדרשה הראשונה במצרים

רק אני? [למלאות פגימת הלבנה ולא יהיה בה שום מייעוץ, ומאידך - הרי ללא הצמצום לא היה קיים עולם, כל תורת הסוד מתחילה מהידע הבסיסי הזה, שכשהשם רצה לברוא את העולם הוא צמצם את אורו ורק כך יכול משהו להיברא ולא להתבטל באור העצום. אז למה אנו מתפללים שה' ימלא את הפגימה? אם תתמלא פגימתה, אם אורו של ה' יהיה גלוי לגמרי בלי הסתר, כולנו בעצם נתבטל ממציאיותנו! זו המטרה?]

ובגלל הסתירה הזו בעצם משה רבינו בעצמו התקשה מאד בסוד העיבור, עד שהקדוש ברוך הוא הראה לו "כזה ראה וקדש", גילה לו את האופן המדויק איך מגלים את אור ה' בכל העולמות ובכל זאת לא לבטל את כל העולם הגשמי. ו"סוד העיבור" הזה עבר מדור לדור, "שהיו החכמים הגדולים יודעים אותו ואינן מוסרין אותו לכל אדם אלא לסמוכים נבונים" (רמב"ם הלכות קידוה"ח פ"א ה"ד), איך מגלים את אור ה' בלי לשבש את מערכת הבריאה.

זהו מה שחשוב עכשיו לפני יציאת מצרים, לגלות לצדיקי הדור את הנוסחה המיוחדת והמדויקת איך מגלים את ההסתר ומבטלים את הצמצום בלי להפר ולבטל את "החלל הפנוי" כביכול, וכשיתבטל הצמצום יגמר כוחם של המצרים לשעבד את היהודים. כי כאשר מידת המלכות של הקדושה מתוקנת - אין יכולת לשום מלכות אחרת לשלוט ולשעבד.

האמת, שאיננו יודע אם המאמצים הרבים שהתאמצתי לגלות את הסוד הכמוס שהזקנים הסתירו ממני, שוים. הרי למעשה הכל שייך לצדיקי הדור שהם פועלים את הגלויים ואת כל הדברים הללו.

אבל אחרי הכל: זה נותן לי הרבה יותר חשק לעשות מצוות, שזה דבר שאני יכול לעשות כדי לגלות את מלכותו של ה' בעולם, ולקרב את אט את גילוי האלוקות השלם, במהרה אמן!

(עפ"י ליקוטי הלכות ראש חודש ד)

נחנו בימים קריטיים. כל העולם עוצר את נשמתו ועוקב בחשש אחר הרפובליקה המצרית המתפוררת ומתפרקת אחר מכות שמיימיות מופלאות שנחתו עליה בזו אחר זו, והעם העברי מצידו לא "סגור" על עצמו, עוד לא החליט אם הוא רוצה לצאת למדבר אחר משה רבם או אולי עדיף להישאר במצרים הדשנה.

יודעי דבר טוענים שהולכת ליפול על מצרים מכת חושך איומה, שבה יסבלו גם היהודים והפשוטים שבהם ימותו בלאט, אך בואו נקשיב רגע, שמענו שאלקי היהודים דיבר עם משה והעביר לו מסר חשוב למסור למלוני העבריים. בטח ההודעה מכילה רמז כלשהו לגבי העתיד לקרות, או אולי שכנוע לאחרוני המסתפקים והחוששים.

אך לא. משה הנערץ מוסר את הנבואה לכל המעוניין, ותחילתה הוא סוד קידוש החודש, באיזה גודל תהיה הלבנה כאשר יראוה ויוכלו להכריז עליה כמקודשת. בדיק עכשיו? מה כל כך חשוב לפתוח את הדרשה הלאומית בזמן כל כך מתוח ומרגש בעניינים טכניים של "החודש הזה לכם ראש חודשים", "הראוה לבנה בחידוש ואמר לו כזה ראה וקדש"?

ניסינו לברר אצל זקני העם אך פיהם סגור וחתום. לאחר שכנועים פתח אחד הזקנים את פיו לרגע: "שמעת איך קוראים לזה? 'סוד העיבור'. אז זהו, שזה סוד".

ראיתי שאין סיכוי להוציא מפיהם משהו, והלכתי לחפש באוצר החכמה, אולי שם אצליח לגלות את הסוד. תחילה בדקתי מהו סודה של הלבנה, וגיליתי שהלבנה רומת על הצמצום של אורו של הבורא, מה שנקרא בשפת הסוד "מלכות". נמשיך שלב הלאה: הצמצום הוא טוב או לא? מצד אחד היינו מעדיפים שלא יהיה כלום מצומצם, הכל יהיה גלוי וידוע, כמו שאנו מתפללים כל חודש בדמעות שלישי [גם אתם ככה או

לצעירי הצאן

הכל מתחיל מגרעין אחד

בזמן קדוש החדש הלבנה היא נקדה קטנה ובלתי נראית, אבל הנקדה הזו חשובה ויקרה מאד, כי ממנה אחר כך הלבנה תגדל ותתמלא. זה הענין שעלינו למצא בכל יהודי וגם בעצמנו נקדה טובה, כי הנקדה הטובה הזו שבתוך החשך גדלה ונעשית לדבר כביר!

מתוך מאמר ראש הישיבה

התמדה אינסופית

4 שנים לפטירת הרבי מויז'ניץ-מונסי, כ"ט אדר תשע"ח - תשפ"ב

רב חשוב שליט"א מארה"ב הוצרך להתייעץ בעניין דחוף עם הרבי מויז'ניץ מונסי, אך כיון שהגיע בשעות שאינן שעות הקבלה הרגילות ביקש מבנו של הרבי להכניסו באופן אישי.

הבן, שמפתח הבית היה תדיר בכיסו עקב שימושו את אביו, נקש תחילה בדלת מפני הכבוד. הרבי ישב. הרבי המהם בקולו כמאשר את הכניסה, והבן נכנס עם הרב אל הבית.

כל דקה. הלווייתו של הרבי במונסי

לעיניהם נגלה מחזה: הרבי יושב ליד השולחן כשספר "חובות הלבבות" פתוח לפניו, והוא קורא בו בקול ולא מביט לעבר הנכנסים. הם עמדו נבוכים ומקסמים כאחד, ולאחר עשר דקות סגו הרבי את הספר והבחין לראשונה ברב החשוב שהתלווה אל הבן.

הרבי התנצל, הוא שמע את הבן המבקש להכנס אל הבית ולא ידע כי מתלווה אליו הרב המכובד, אולי לכבודו היה מפסיק את הלימוד. למעשה, הרב התייעץ עם הרבי ויצא לאחר כחצי שעה, תוך שהוא לוחש לאזנו של בן הרבי: "יותר משההתייעצות עם הרבי סייעה לי, ספגתי מושגים חדשים מעצם המראה שנגלה לעיני בעשר דקות ההמתנה."

אה, זכותו תגן עלינו.

(מקור: שמעתי מתלמידו רלא"ש)

רבי מרדכי הגר מויז'ניץ-מאנסי

נולד: ח"י תמוז תרפ"ב, גרוסוורדין
[בטרנסילבניה שברומניה].

ממשפחת רב: אביו היה ה"אמרי חיים" מויז'ניץ, אחיו היה ה"ישועות משה" מויז'ניץ.

על העדה: נתמנה לאדמו"ר במונסי שבארה"ב בניסן תשל"ב, לאחר פטירת אביו.

הנהגה: הקפיד מאוד שלא יצלמו את תמונתו.
נפטר: כבן 96.

סבו של הרבי, ה"אהבת ישראל" מויז'ניץ, מצא כי המילים בתחילת פרשתנו "כי תזרע" עולים בגימטריה כמניין "עול תורה". פירש הרבי כך: אדם לומד עוד ועוד, אך לא מרגיש כי פעל ועשה בכך משהו. אומרים לו: הבט על הזרע בשדה; משליך גרעינים לאדמה ולא רואה כל תוצאה גם לאחר מספר ימים. רק לאחר זמן רב רואה את הפירות הנפלאים שגדלו לו...

א בבת אחת זה אירע לרבי. בתחילה הוא נזקק לסיוע שאין בו ממש בפעולות כבודות, ועם הזמן הורגש הצורך בעזרה נוספת, עד שבשנותיו האחרונות היו בביתו תדיר שני גבאים שניצבו הכן לשמשו. הם ראו זכות לעצמם בכך שהם משמשים את ספר התורה הקדוש, אך הרבי עצמו לא מצא מנוח לעצמו, תמיד שאל מה יוכל להשיב להם על עזרתם התדירה.

באחד הימים המשמש ישב ועיין בספר, עד ששם לב שהרבי מבקש לצאת לבית הכסא. הוא הביט ימינה ושמאלה לבדוק היכן המשמש הנוסף הנחוץ לכך, עד שנזכר שזה יצא לסידורים כלשהם ולא יחזור עד לזמן בלתי ידוע.

הוא התקשר אל יענקל'ה הוכמכר, יהודי שישב תדיר בישיבה הסמוכה - מרחק של כחצי דקת הליכה, ובמילים קצרות ביקש את עזרתו. גם יענקל'ה ראה זכות בכך לעצמו, ומיהר אל הבית המקודש לעזור לרבי הזקן.

בינתיים המשמש החל להסיע את הכסא שעליו הרבי לכיוון החדר. הרבי ראה שהמשמש לבדו בבית, ולא הבין: "הרי אתה לבדך אינך יכול לסייע לי, והלמאי אתה לוקח את הכסא ומכניסו למקום המיועד?"

המשמש הסביר ביראת כבוד: "פשוט מאוד. קראתי לחסיד נוסף שיעזור לנו, והנה הוא כבר בדרך ומגיע עוד פחות מדקה. אינני רוצה שיצטרף לחכות, ולכן אני מכניס את הכסא שיעמוד היכן שאמור להיות."

הרבי הניד בראשו לשלילה: "הוציאני בבקשה בחזרה עד שיבוא העוזר הנוסף".

המשמש מיהר לעשות כדבר רבו, אך הרבי הבחין בארשת התמיהה שעלתה על פניו, כשאינו מבין מה החשיבות הגדולה להמתין בחוץ. "מדוע אינך מבין?" אמר הרבי, "כשאני מחכה בחוץ, למרות שאין אני לומד בקול הנני יכול לפחות להרהר ולחשוב בדברי התורה; מה שלא מתאפשר לי ברגע שאתה מכניסני למקום האסור גם בהרהור!"

דקה של לימוד התורה הקדושה!

• • •

וכמובן, זה לא התחיל ונגמר בדקה בודדת. זו רק אנקדוטה קצרה מעמל סייפי של שנים.

בשנותיו האחרונות הרבי לא היה מסוגל לקרוא, עיניו כהו. הוא לא ויתר לעצמו, והוא ישב בכל זמן פנוי כשאזניות תחובות באזניו והוא מאזין לשיעורי הגמרא הנודעים של הגר"ח שמרלר.

בשבת, כשהאזניות היו מושבתות, היה תמיד אחד מנכדיו יושב לידו, ומקריא בקול דפי גמרא. דף אחר דף היה מקריא הנכד, כשפעמים רבות הרבי היה ממשיך בעצמו את מילות הגמרא מתוך הזכרון שנקנה בשנים ארוכות של עמל והתמדה. הנכד היה מקריא במהירות, ולפעמים היה מקריא אף עשרים דף בשעה! והרבי, בגופו החלוש ובאבריו התשושים, הקשיב לכל מילה והבין כל משפט.

עד שעת פטירתו ממש היה הרבי עם האזניות באזניו הטהורות, ולאחר שניצחו האראלים הוציא הגבאי בבכייה את האזניות, וכשקירב אותן לאזניו שלו שמע את המילים המרטיטות "כי נח נפשיה דרב"...

• • •

הכי קרוב - הכי מפנק

הזמינו עכשיו חדר במלון שמאחורי הציון!

050 / 4141-497

avraham201@gmail.com

מיטות קינג סייז

סאונה ומקווה מפורז

ארוחות כיד המלך

הכי קרוב לציון!

81
LANDAU
לנדאו - הבית שלכם באומן

שאלה:

מה הסיבה שטובלים את המרור בחרוסת?

ובשעה"צ) מביא שיש מקומות שנהגו לטבל רק את מקצתה, כדעה בגמרא שריח החרוסת לבדו מבטל את ה"קפא", וטובלים בו רק כזכר לטיט וזכר לתפוח שהיו יולדות תחתיו.

נסיים בנידון מעניין: ב"כור"ך" אנו לוקחים מצה ומרור יחד ואוכלים. האם גם אז טובלים את המרור בחרוסת?

לפי הטעמים שלמדנו - ודאי שטובלים, כדי לבטל את מרירותו ולהמית את התולעת שבתוכו, ואכן כך פוסק השולחן ערוך. הרמ"א, לעומת זאת, מביא שנוהגים שלא לטבול בחרוסת מאחר וה"קפא" נעלמת כשהמרור כרוך עם המצה.

למרות פסק הרמ"א, ה"משנה ברורה" (סקי"ט בשם האחרונים) מכריע שיש לטבול, אלא אם כן נהגו אחרת [וראה בפסקי תשובות (שם אות ו) את דרך ההטבלה למקפידים שלא לאכול "שרייה"].

תשובה: משום ארס או תולעת שיש במרור.

הרחב דבר: הגמרא (פסחים קטו:) אומרת ששמים את המרור בחרוסת "משום קפא". רש"י (שם) מסביר שבחרת יש "שרף" מזיק כפי שיש בבצלים, ולכן צריך לטבולו בחרוסת שמבטל את הנוזל המזיק שבו. רבינו חננאל (מובא ברשב"ם ותוס' שם) סובר ש"קפא" היא תולעת שלפעמים מסתתרת בתוך המרור, והחרוסת הורגת אותו [וראה שם בתוספות שדנו לעניין איסור אכילת התולעת].

הגמרא מסתפקת אם דרוש טיבול ממש כדי שהחרוסת תקטול את ה"קפא" או שדי בריחה של החרוסת. הלכה נפסק ב"שולחן ערוך" (סי' תעה ס"א) שצריך לשקע את כל המרור בתוך החרוסת [אך לא לשכוח לנער אותו לאחר מכן, שלא תבטל המרירות! (שם)]. ה"משנה ברורה" (סקי"ג

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

תחפושת בחול-המועד פסח

אפשר היה להשקיט אותם. ואף שנזפו בהם: 'שתקו! הלאו זה מקום של הצבא והנכם חייבים לציית ולהשתתק...' אבל הם צחקו בלי שליטה.

"ובכן, קודם כל, לקח אותי הממונה והושיבני באיזו פינה להרחיקני מההמון החוגג, וכבר הרווחתי בזה, שלא הוצרכתי לשבת בין גויים, וביקשתי הרבה מהשם יתברך: 'ריבוננו של עולם! אני רוצה להינצל...' 'ריבוננו של עולם! אני רוצה להינצל וכו' וכו'. ביקשתי ממנו יתברך על שני דברים: אחד - שיפטרו אותי לגמרי מהצבא. והשני - שלא אשאר כאן ביום טוב הקדוש הממשמש ובא.

"ובכן, אחרי שישבתי שם זמן מה, בהתבודדות ותפילה, העבירו אותי למרפאה לבדיקה גופנית. "תוך כדי שהם בודקים אותי כנהוג, החילותי ממש לקדוח מחום גבוה שהתפשט בכל גופי. כאשר הבחינו בקדחת החום שאחזה בי, נבהלו ואמרו: 'אוי! אתה ממש חולה, עשה לעצמך טובה, לך הביתה וכבר יודיעו לך מה נעשה בעניין שלך'. ומיד קמתי והלכתי משם לרכבת. והיה זה נס גלוי מאת הקדוש ברוך הוא שהצילני מהם, ובסייעתא דשמיא קיבלתי תעודת פטור בדואר..."

(מתוך ראיון עם הרב צ"ל, התפרסם במגזין 'ניצוצות' אדר תשע"ה)

'ריבוננו של עולם, אני רוצה להינצל!'
הרב שייק בצעירותו

לאחר חתונתי המשכתי לגור בארה"ב" מספר הר"ח רבי אליעזר שלמה שייק צ"ל, "ובדיקו אז פרצה מלחמת וייטנאם. היו צריכים להיות רשומים באיזו ישיבה, ואם לא - גייסו בלי רחמנות.

"בשנה אחת לא רשמו אותי, וקיבלתי פתק אדום שאני מוכרח להתייצב בצבא. מהירתי להתלונן אצל ראש הישיבה, והתברר ששכחו השנה להכניס את שמי לרשימה. הם אמרו לי: 'אם הזמינו אותך אתה מוכרח להתייצב, אבל אם גייסו אותך ניקח עורך דין טוב..."

"היה זה חול המועד פסח, יומיים לפני החג הקדוש שביעי של פסח, ואני חיב לדת למנהטן תחתית להתייצב בבסיס צבאי. המון התבודדתי על זה וביקשתי רבות ממנו יתברך שיצילני מהם.

"הקדוש ברוך הוא חנן אותי בדעת. הפכתי את החליפה שלי, פיזרתי את הפאות, קיממתי את הכובע, וככה אני נכנס לשם. היו שם כמה מאות גויים גבוהי קומה, עד שהייתי צריך להרים ראשי להסתכל עליהם.

"כשראו אותי, פרצו הנוכחים בצחוק גדול, והממונה מכריז ומבקש שיהיו בשקט, אבל הם צחקו בקול - שאי

פתגם השבוע

המשמעת צריכה להיות מלווה ברגישות, חום ואהבה

מתוך הספר 'פיקדון משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שמרן שליט"א

ההצלחה ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א
נתן בת בת-שבע ואדל בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

- ההצלחת משפחת שאקן
- ההצלחת משפחת שרון
- ההצלחת משפחת שילר

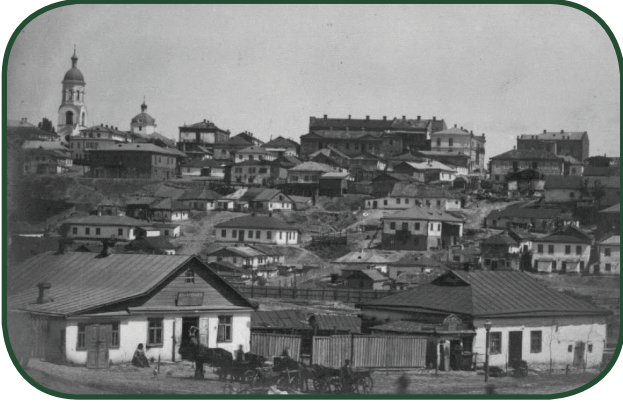
מזללא טבא זגריא יאה
לכבוד הרב החסיד מלא ונודש מסור בכל מאדור לחינוך הכולנות ילדי ישראל מדרך התורה והמצווה ומדרך רבני הק"א

הרב חיים גרינפלד שליט"א
לדגל חולדת הבית

הוא רעוא מן שמיא שידוה ממנה ומכל יוצאי חלציו נתת הקדושה ורובה לבי ומוזני ריחי שלות הנפש ושפע ברוחניות ובגשמיות תהילת מסירת 'אמנת ציון' ודשלים צות תלמין

אהבת ישראל עד כלות הנפש

מהמופלאים שבחבורת העובדים באומן. העיר אומן בימים ההם

כל חייו היו חיים של מסירות נפש, תוך כדי עבודת השם מופלגת ועצומה הוא דאג לזולת לפני הכל. לאחר שהיה מבלה בתפילה ולימוד בציון רבינו, היה מעמיס על כתפיו שק גדול ויוצא לסיבוב בעיר, עובר מבית לבית ומבקש מצרכי מזון עבור עניים, במסירות נפש עצומה שהלך אתה עד יומו האחרון בבית הכלא הקומוניסטי.

יענקל'ה הצועק

השבוע חל יום היארצייט של החסיד הקדוש רבי יעקב (קויפמאן) מז'טומיר ה"ד, מחסידי ברסלב בעיר אומן שנועד בקדושתו הנוראה ומסירות נפשו המיוחדת לסייע ליהודים בכל עת. רבי יעקב היה בצעירותו מתלמידי רבי שלמה מזוועהיל. לימים התקרב לחסידות ברסלב ועבר לדור באומן. עבודתו את בוראו היתה בהתלהבות וביקוד אש. "אפילו אם היה בזמן הבעל-שם-טוב הקדוש, גם אז היה 'חידוש' אמרו עליו באומן.

באומן נודע שמו בחיבה 'רבי יענקל' ז'טומירר'. כך גם כינוהו 'ר' יענקל' שרייער' (הצועק), כי היה לו לב מתלהב בעבודת ה' והיה צועק בתפילתו בכלות הנפש. תפילת 'עזרת אבותינו' שלפני שמונה-עשרה, היתה לא-פעם מתארכת אצלו שעה ארוכה, כשהוא זועק בתחינה ובדביקות נפלאה את מילות ברכת הגאולה, ובפרט במילים: "צור ישראל קומה בעזרת ישראל..."

מגיע היה רבי יעקב מז'טומיר אל אוהל ציון רבינו, ולומד בהתלהבות מתוך הספר הקדוש 'סיפורי מעשיות', מעשיה אחר מעשיה, ומרוב העונג והמתיקות שחש בספר הקדוש היה מסיים את כולו עד סופו. כל מי שהיה לידו, כה התעורר מקריאתו בהטעמה ובהרגש, שכבר לא הוצרך לתוספת דיבורים.

אהבת ישראל עצומה

לאחר שהיה מתפלל ולומד בציון רבינו היה מסובב את העיר, עובר מרחוב לרחוב ומבית לבית ומבקש מצרכי מזון עבור עניים, מלקט אל שקו שיירי חלם, פירות וירקות, ואחר כך מחלק את השלל בבתי הנצרכים. רבים מהחסידים באומן התקיימו בתקופת הרעב הקשה בזכות מעשי החסד שלו. גם רבי שמואל הורביץ, בהיותו באומן, ניזון מצנימי הלחם שהיה רבי יעקב מביא לקלויז'. בעל הארת פנים ולב חם היה רבי יעקב מז'טומיר, בכוח אהבת ישראל שבקרבו השיב בתשובה את משה צדוק'ס, שהיה ידוע כרחוק מאוד מן הקדושה. היה זה כשמשנה הגיע אל ה'קלויז' של חסידי ברסלב לומר קדיש על אביו, ניגש אליו רבי יעקב והציע לו גם להניח תפילין,

כך, לאט לאט קרבו ליהדות עד שמשנה נעשה לחסיד נלהב ובתקופת הקומוניסטים מסר את נפשו ובנה בחצרו מקוה מחתרתי שהיה היחידי באומן.

במכתב ששלח רבי יעקב מז'טומיר לידידו רבי הירש לייב ליפל שעלה לארץ ישראל הוא כותב כך: "ותזכו לנשיאת חן בעיני רבינו הקדוש, ותזכו לקבל מרבינו הקדוש תיקון נפשכם בשלמות שאין שלמות אחריו, ויקרב אתכם לה' יתברך בהתקרבות נפלא ונורא... חלמתי שראיתי אתכם כמה פעמים, שה יעזור שתזכו להיות כאן בהקיי". עוד הוא כותב לו: "חלמתי מכבודו והיה ראש השנה בעת תקיעת שופר, הייתם במלבושים יקרים מאוד ורצתם על הציון הקדוש. כן יהי רצון אמן במהרה בזה השנה תזכו לבא אצלנו" (שארית ישראל מכתב קל"ג)

לא מוכן לדבר

בימי שלטון הקומוניסטים, מסר רבי יעקב מז'טומיר נפשו ולימד את ילדי ישראל תורה במחתרת, למרות הסכנה העצומה. בד בבד השתוקק לעלות לארץ הקודש ולהצטרף לכמה מידידיו שכבר זכו לכך. במכתב לרבי שמואל הורביץ הוא מבקש מעמקי לבו שיעתיר בעדו שיזכה לעלות לארץ הקודש.

בחודש ניסן תרצ"ח, אסרו הקומוניסטים הארורים ימ"ש שמונה עשר מחסידי ברסלב באומן, כשהוא בנייהם. במהלך החקירות, הגישו לו טופס שיחתום עליו, אמר להם רבי יעקב: "איני חותם בטרם אראה מה כתוב בדף". הקריאו לו הרשעים מתוך הדף הלשנות על חבריו החסידים, ורבי יעקב ענה להם בעוז: "מוכן אני לחתום על מה ששייך אלי, אך על מה שקשור לאנשים אחרים לא אחתום".

הרשעים עינו אותו באכזריות, וכעבור זמן נסתלק לעולמו ועלתה נשמתו הטהורה השמימה כשהוא פחות מבן שלושים בהסתלקותו. "יוודע בגויים לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך".

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

הספרים והדיסקים של הגה"ח רבי שמואל שטון שליט"א אצלכם בבית

מקד הזמנות: 1-800-800-148